

Αριθμός 549/2016

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Δ΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 8 Απριλίου 2014, με την εξής σύνθεση: Δημοσθένης Π. Πετρούλιας, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Δ΄ Τμήματος, Αικ. Χριστοφορίδου, Ευθ. Αντωνόπουλος, Δ. Κυριλλόπουλος, Κ. Κουσουλής, Σύμβουλοι, Ε. Σκούρα, Μ. Αθανασοπούλου, Πάρεδροι. Γραμματέας η Μ. Παπαδοπούλου, Γραμματέας του Δ΄ Τμήματος.

Για να δικάσει την από 23ης Απριλίου 2010 αίτηση:

του Μητροπολίτου Πειραιώς ... (κατά κόσμον ...), κατοίκου Πειραιώς (...), ο οποίος παρέστη με τον δικηγόρο Κωνσταντίνο Χιώλο (Α.Μ. 2192), που τον διόρισε με πληρεξούσιο,

κατά των: 1) Υπουργού Οικονομικών, ο οποίος παρέστη με τον Κωνσταντίνο Παπαγεωργίου, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και 2) Υπουργού Υγείας, ο οποίος παρέστη με τον Νικόλαο Τσίρο, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

και κατά των παρεμβαίνόντων: 1) ..., κατοίκου Αθηνών (...), ο οποίος παρέστη αυτοπροσώπως ως δικηγόρος (Α.Μ. 594), 2) νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Τεκτονικό Ίδρυμα», που εδρεύει στην Αθήνα (Αχαρνών 19 και Σουρμελή), το οποίο παρέστη με τον δικηγόρο Ιωάννη Κοϊμτζόγλου (Α.Μ. 2867 Δ.Σ. Θεσσαλονίκης), που τον διόρισε με πληρεξούσιο, και 3) ένωσης προσώπων με την επωνυμία «Μεγάλη Στοά της Ελλάδος», που εδρεύει στην Αθήνα, η οποία παρέστη με τον δικηγόρο Νικόλαο Βουργίδη (Α.Μ. 998 Δ.Σ. Πειραιώς), που τον διόρισε με πληρεξούσιο.

Με την αίτηση αυτή ο αιτών επιδιώκει να ακυρωθεί η παράλειψη του καθ' ου Υπουργού να προκαλέσει την έκδοση Προεδρικού Διατάγματος περί διαλύσεως του ιδρύματος με την επωνυμία «Τεκτονικό Ίδρυμα» ως και του «ιδρύματος» του αποκαλούμενου «Μέγα Αγαθοεργό Σώμα» της αποσχισθείσης Εθνικής Μεγάλης Στοάς της Ελλάδος.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του εισηγητή, Συμβούλου Δ. Κυριλλόπουλου.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο του αιτούντος, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση, τον πρώτο παρεμβαίνοντα ως δικηγόρο, τους πληρεξουσίου των λοιπών παρεμβαίνόντων και τους αντιπροσώπους των Υπουργών, οι οποίοι ζήτησαν την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου κ α ι

Α φ ο ύ μ ε λ έ τ η σ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α

Σ κ έ φ θ η κ ε κ α τ ά τ ο ν Ν ό μ ο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινομένης αιτήσεως έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (υπ'Α αριθ. 1098496/2010 ειδικό έντυπο παραβόλου).

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται η ακύρωση της κατά τους ισχυρισμούς του αιτούντος παραλείψεως του Υπουργού Οικονομικών, εκδηλωθείσης διά της παρόδου απράκτου τριμήνου από της υποβολής της υπ'Α αριθ. 709/18.1.2010 σχετικής αιτήσεως του αιτούντος, όπως προκαλέσει την έκδοση προεδρικού διατάγματος, σύμφωνα με το άρθρο 118 του Αστικού Κώδικα, περί διαλύσεως του ιδρύματος με την επωνυμία «Τεκτονικό Ίδρυμα» ως και του «ιδρύματος» του αποκαλούμενου «Μέγα Αγαθοεργό Σώμα» της αποσχισθείσης Εθνικής Μεγάλης Στοάς της Ελλάδος.

3. Επειδή, στο άρθρο 108 του Αστικού Κώδικα ορίζεται ότι: «Αν με ιδρυτική πράξη μία περιουσία ορίστηκε για να εξυπηρετηθεί ορισμένος σκοπός, το ίδρυμα αποκτά προσωπικότητα με διάταγμα που εγκρίνει τη σύστασή του», ενώ στο άρθρο 110 ορίζεται ότι: «Στην ιδρυτική πράξη πρέπει να καθορίζεται ο σκοπός του ιδρύματος, η περιουσία που αφιερώνεται και ο οργανισμός του...». Περαιτέρω, στο μεν άρθρο 117 του ίδιου Κώδικα ορίζεται ότι «Το ίδρυμα παύει να υπάρχει στις περιπτώσεις που ορίζει η ιδρυτική πράξη ή ο οργανισμός του», στο δε άρθρο 118 ορίζεται ότι: «Το ίδρυμα διαλύεται με διάταγμα: 1. αν ο σκοπός του εκπληρώθηκε ή έγινε απραγματοποίητος. 2. αν έχει παρεκκλίνει από το σκοπό του, ή αν ο σκοπός ή η λειτουργία του έγινε παράνομος ή ανήθικος ή αντίθετος προς τη δημόσια τάξη».

4. Επειδή, όπως έχει κριθεί, με τις διατάξεις του άρθρου 118 του Αστικού Κώδικα παρέχεται στη Διοίκηση η εξουσία όπως δια εκτελεστής διοικητικής πράξεως (προεδρικό διάταγμα) προβαίνει μονομερώς και ασχέτως προς τα προβλεπόμενα στην ιδρυτική πράξη, στη διάλυση ιδρύματος, όταν διαπιστώνεται, πλην άλλων, ότι αυτό παρεξέκλινε του σκοπού του ή ο σκοπός αυτού ή η λειτουργία του κατέστη παράνομος ή ανήθικος ή αντίθετος προς τη δημόσια τάξη. Το κατ'Α εφαρμογή της ανωτέρω διατάξεως εκδιδόμενο προεδρικό διάταγμα, ως εκ του περιεχομένου του, δεν έχει κανονιστικό χαρακτήρα, αλλά αποτελεί ατομική διοικητική πράξη, εκδιδόμενη εντός του πλαισίου της κρατικής εποπτείας επί των ιδρυμάτων, καίτοι δε αναφέρεται στη διάλυση νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου προσβάλλεται ευθέως με αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας (βλ. ΣΤΕ 2233/1974 Ολομ., 1324/1982, 2589/2010, ΠΕ 356/1982, 29/2010).

5. Επειδή, με το από 27.8.1927 διάταγμα (ΦΕΚ τ. Παράρτημα 2/4.1.1928) συνεστήθη ίδρυμα με την επωνυμία «Τεκτονικόν Ίδρυμα», με σκοπό την ανέγερση και διατήρηση τεκτονικού μεγάρου στην Αθήνα «προς ευόδωσιν έργων ευποιίας, ιδία δε περιθάλψεως ενδρών και μορφώσεως απόρων παιδων» (άρθρο 1). Στο άρθρο 2 του ανωτέρω διατάγματος ορίζεται ότι το Τεκτονικό ίδρυμα διοικείται από ενδεκαμελές αδελφάτο, αποτελούμενο εκ των εκάστοτε μελών της εν Αθήναις εδρευούσης Μεγάλης Ανατολής της Ελλάδος (νυν Μεγάλης Στοάς της Ελλάδος), εκλεγομένης δια αντιπροσώπων των Ελληνικών Τεκτονικών Στοών», ενώ στο άρθρο 4 του ίδιου ως άνω διατάγματος ορίζεται ότι «Οι πόροι του Τεκτονικού Ιδρύματος αποτελούνται εκ των εισοδημάτων της περιουσίας αυτού, εκ προαιρετικών τεκτονικών εισφορών και εκ συνδρομών υπέρ των φιλανθρωπικών αυτού έργων...». Τέλος, με το από 2.12.1927 διάταγμα (ΦΕΚ τ. Παράρτημα 2/4.1.1928) εγκρίθηκε το καταστατικό του ανωτέρω ιδρύματος.

6. Επειδή, ο αιτών, Μητροπολίτης Πειραιώς, με την υπ'Α αριθ. 709/18.1.2010

αίτησή του προς τον Υπουργό Οικονομικών, στην εποπτεία του οποίου υπήγοντο τα κοινωφελή ιδρύματα, σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά τον κρίσιμο εν προκειμένω χρόνο διατάξεις των άρθρων 95, 97 παρ. 2 και 155 παρ. 4 του Α.Ν. 2039/1939 (Α΄455), ο οποίος εξακολουθούσε να ισχύει και μετά την εισαγωγή του Αστικού Κώδικα (βλ. άρθρο 101 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα), ζήτησε τη διάλυση αφενός μεν του προαναφερθέντος ιδρύματος, σύμφωνα με το άρθρο 118 του Αστικού Κώδικα, ισχυριζόμενος ότι έχει παρεκκλίνει του σκοπού του και προωθεί κρυφίως θρησκευτική πίστη, αφετέρου δε της ένωσης προσώπων με την επωνυμία «Εθνική Μεγάλη Στοά της Ελλάδος». Με την κρινόμενη αίτηση, ασκηθείσα την 3.5.2010, ο αιτών ζητεί την ακύρωση της, κατά τα προβαλλόμενα, παραλείψεως της Διοικήσεως να προκαλέσει την έκδοση προεδρικού διατάγματος, σύμφωνα με το άρθρο 118 του Αστικού Κώδικα, περί διαλύσεως του ιδρύματος με την επωνυμία «Τεκτονικό Ίδρυμα» ως και του «ιδρύματος» του αποκαλούμενου «Μέγα Αγαθοεργό Σώμα» της αποσχισθείσης Εθνικής Μεγάλης Στοάς της Ελλάδος.

7. Επειδή, το ίδρυμα με την επωνυμία «Τεκτονικό Ίδρυμα», του οποίου επιδιώκεται με την υπό κρίση αίτηση η διάλυση, παραδεκτώς παρεμβαίνει στη δίκη, ζητώντας την απόρριψη της υπό κρίση αιτήσεως. Επίσης, παραδεκτώς παρεμβαίνει η ένωση προσώπων με την επωνυμία «Μεγάλη Στοά της Ελλάδος» (βλ. Α.Π. 511/2008), εν όψει της στενής σχέσης που τη συνδέει με το Τεκτονικό Ίδρυμα, δεδομένου ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2 του προαναφερθέντος από 27.8.1927 διατάγματος και το άρθρο 37 του Καταστατικού Χάρτη της Μεγάλης Στοάς της Ελλάδος, η εκάστοτε κατά το καταστατικό της εκλεγμένη διοίκηση της Μεγάλης Στοάς της Ελλάδος αποτελεί και τη διοίκηση του Τεκτονικού Ιδρύματος. Τέλος, με ηθικό έννομο συμφέρον και εν γένει παραδεκτώς παρεμβαίνει στη δίκη ο Χρήστος Μανέας, λόγω του δεσμού του με το Τεκτονικό Ίδρυμα, ως τέκτονας, ως πρώην Μεγάλος Διδάσκαλος της Μεγάλης Στοάς της Ελλάδος (από το 1981 έως το 1995), Πρόεδρος του Ύπατου Συμβουλίου του 33ου Φιλοσοφικού Τεκτονισμού και Πρόεδρος του σωματείου με την επωνυμία «Τεκτονική Ένωση».

8. Επειδή, ο αιτών ασκεί την κρινόμενη αίτηση ακυρώσεως επικαλούμενος, προς θεμελίωση του εννόμου συμφέροντός του, αφενός μεν την ιδιότητά του ως Μητροπολίτου Πειραιώς, αφετέρου δε την ιδιότητά του ως μέλους της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος. Ειδικότερα, ο αιτών ισχυρίζεται ότι το Τεκτονικό Ίδρυμα, ιδρυθέν «κατόπιν εξαπατήσεως του Κράτους», δεν έχει ως πραγματικό σκοπό την πραγματοποίηση φιλανθρωπικών έργων, σύμφωνα με το ιδρυτικό του διάταγμα, αλλά την ίδρυση, λειτουργία και συντήρηση μασονικών στοών και την προώθηση της λατρείας του Μεγάλου Αρχιτέκτονα του Σύμπαντος (Μ.Α.Τ.Σ.), ο οποίος «οντοποιείται στο πρόσωπο του Εωσφόρου». Το ίδιο ως άνω ίδρυμα, κατά τους ισχυρισμούς του αιτούντος, προωθεί τη θρησκευτική παραδοχή του Σατανισμού, ο οποίος αποτελεί μη γνωστή θρησκεία, αντικείμενη στη δημόσια τάξη και, συνεπώς, μη προστατευόμενη από το άρθρο 13 του Συντάγματος, εντός δε του εν λόγω ιδρύματος, το οποίο είναι παγανιστικός ναός, πραγματοποιούνται μυσήεις στο μυσταγωγικό σύστημα της μασονίας, η οποία αποτελεί θρησκευτική συνωμοτική οργάνωση. Μόνη όμως η ιδιότητα του Μητροπολίτου και του μέλους της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, δεν θεμελιώνει έννομο συμφέρον του αιτούντος, κατά το άρθρο 47 παρ. 1 του π.δ/τος 18/1989 (Α΄8), να ζητήσει τη διάλυση ιδρύματος (το οποίο, κατά νόμον, δεν αποτελεί ένωση προσώπων, αλλά περιουσία αφιερωμένη για την εξυπηρέτηση ορισμένου σκοπού), ισχυριζόμενος ότι έχει παρεκκλίνει του σκοπού του, αποτελώντας στην πράξη την έκφραση θρησκείας μη γνωστής. Και τούτο διότι ούτε από τις διατάξεις των άρθρων 3 παρ. 1, 5 και 29 παρ. 1 του Καταστατικού Χάρτη της Εκκλησίας της Ελλάδος, (ν. 590/1977 – Α΄146), ούτε από άλλη διάταξη νόμου αναγνωρίζεται σε Μητροπολίτη, είτε ως Εκκλησιαστική Αρχή, είτε ως μέλος της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, το δικαίωμα να ζητήσει από τον αρμόδιο Υπουργό όπως προκαλέσει την έκδοση προεδρικού διατάγματος περί διαλύσεως ιδρύματος και, στη

συνέχεια, να ασκήσει παραδεκτώως αίτηση ακυρώσεως κατά της σχετικής παραλείψεως (πρβλ. ΣτΕ 4103/2005). Κατά τη γνώμη, όμως, του Συμβούλου Δ. Κυριλλόπουλου, ο αιτών, Μητροπολίτης Μητροπόλεως της Αττικής, έχει έννομο συμφέρον να ασκήσει την κρινόμενη αίτηση ακυρώσεως, εν όψει του ενδιαφέροντός του ως επισκόπου της Εκκλησίας της Ελλάδος να παύσει η λειτουργία ιδρύματος, το οποίο, κατά τους ισχυρισμούς του, έχει ως πραγματικό σκοπό την προώθηση της λατρείας μη γνωστής θρησκείας, εντός δε αυτού πραγματοποιούνται μυσήσεις στη θρησκεία αυτή, κατά παράβαση του άρθρου 13 του Συντάγματος. Ωστόσο, κατά τη γνώμη αυτή, η κρινόμενη αίτηση είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη για το λόγο ότι στην προκειμένη περίπτωση δεν στοιχειοθετείται παράλειψη οφειλομένης νομίμου ενεργείας εκ μέρους της Διοικήσεως, κατά την έννοια του άρθρου 45 παρ. 4 του π.δ/τος 18/1989. Τούτο δε διότι ο αιτών, με την υπ'Α αριθ. 709/18.1.2010 αίτησή του προς τον Υπουργό Οικονομικών, ουδέν κρίσιμο στοιχείο προσεκόμισε που να αποδεικνύει τους προαναφερθέντες ισχυρισμούς του ότι δηλαδή το ένδικο ίδρυμα εξεστράφη του ορισθέντος στην ιδρυτική του πράξη κοινωφελούς σκοπού, ώστε να επιβάλλεται στη Διοίκηση να εκδώσει προεδρικό διάταγμα περί διαλύσεώς του, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 118 του Αστικού Κώδικα, αλλά επικαλέσθηκε απλώς απόψεις διαφόρων προσώπων που έχουν κατά καιρούς υποστηρίξει ότι ο τεκτονισμός αποτελεί θρησκεία με κρύφια δόγματα.

9. Επειδή, συνεπώς, σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, η υπό κρίση αίτηση, κατά το μέρος που με αυτή ζητείται η ακύρωση της παραλείψεως της Διοικήσεως να προκαλέσει την έκδοση προεδρικού διατάγματος περί διαλύσεως του ιδρύματος με την επωνυμία «Τεκτονικό Ίδρυμα» είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη, λόγω ελλείψεως εννόμου συμφέροντος του αιτούντος.

10. Επειδή, περαιτέρω, η υπό κρίση αίτηση, κατά το μέρος που στρέφεται κατά της παραλείψεως της Διοικήσεως να προκαλέσει την έκδοση προεδρικού διατάγματος περί διαλύσεως του «ιδρύματος», κατά τον αιτούντα, με την επωνυμία «Μέγα Αγαθοεργό Σώμα», το οποίο ανήκει στην, αποσχισθείσα από τη Μεγάλη Στοά της Ελλάδος, Εθνική Μεγάλη Στοά της Ελλάδος, είναι επίσης απορριπτέα ως απαράδεκτη. Τούτο δε, προεχόντως, διότι, όπως προκύπτει από τα υπ'Α αριθ. Δ28/38135/3498/19.11.2013 και Δ111178706/20.11.2013 έγγραφα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και του Υπουργείου Οικονομικών, αντίστοιχα, προς το Συμβούλιο της Επικρατείας, δεν υφίσταται ίδρυμα με την επωνυμία «Μέγα Αγαθοεργό Σώμα».

11. Επειδή, με τα ανωτέρω δεδομένα, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της ως απαράδεκτη και να γίνουν δεκτές οι παρεμβάσεις.

Δ ι ά τ α ύ τ α

Απορρίπτει την αίτηση.

Δέχεται τις παρεμβάσεις.

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου και

Επιβάλλει στον αιτούντα τη δικαστική δαπάνη του Ελληνικού Δημοσίου, η οποία ανέρχεται στο ποσό των τετρακοσίων εξήντα (460) ευρώ και των τριών παρεμβαινόντων, η οποία ανέρχεται στο ποσό των εξακοσίων σαράντα (640) ευρώ για κάθε έναν από αυτούς.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 27 Μαΐου 2014

Ο Πρόεδρος του Δ' Τμήματος Η Γραμματέας του Δ' Τμήματος

Δημοσθένης Π. Πετρούλιας Μ. Παπαδοπούλου

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 23ης Φεβρουαρίου 2016.

Ο Πρόεδρος του Δ' Τμήματος Η Γραμματέας

Δημοσθένης Π. Πετρούλιας Ι. Παπαχαραλάμπους